

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Рекомендовано до друку Вченою
радою географічного факультету
Протокол № 8 від 30 серпня 2024 р.

Галина Лабінська, Роман Лозинський, Оксана Стецюк

**Методичні рекомендації до написання
та основні вимоги до оформлення магістерських робіт
для здобувачів другого магістерського рівня вищої освіти
із спеціальності 106 “Географія”
ОПП “Урбаністика, міське планування і
сталій просторовий розвиток”**

Лабінська Г.М. Методичні рекомендації до написання та основні вимоги до оформлення магістерських робіт для здобувачів другого магістерського рівня вищої освіти із спеціальності 106 “Географія” ОПП “Урбаністика, міське планування і сталій просторовий розвиток” / Лабінська Г.М., Лозинський Р.М., Стецюк О.В. – Львів, 2024. – 39 с.

Львів 2024

© Лабінська Г.М., Лозинський Р.М., Стецюк О.В.

Зміст

Вступ.....	4
1. Підготовка та написання магістерської роботи.....	5
1.1. Структура магістерської роботи	5
1.2. Послідовність етапів виконання магістерської роботи	12
1.3. Захист роботи	13
2. Загальні вимоги до оформлення магістерської роботи.....	16
2.1. Вимоги до оформлення текстової частини роботи	16
2.2. Загальні правила щодо посилання на використані джерела та щодо цитування використаних джерел	17
2.3. Оформлення ілюстративного матеріалу, таблиць і формул	19
2.4. Вимоги до оформлення списку використаних джерел	23
2.5. Оформлення додатків	31
3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти в ЛНУ імені Івана Франка.....	32
4. Список використаних джерел.....	33
5. Додатки.....	34
Додаток А. Зразок Завдання на виконання магістерської роботи	34
5.1. Додаток Б. Зразок Титульної сторінки магістерської роботи	36
5.2. Додаток В. Зразок оформлення змісту магістерської роботи	37
5.3. Додаток Д. Приклад оформлення Переліку умовних позначень, наведених у роботі	38
5.4. Додаток Е. Зразок оформлення картосхеми у магістерській роботі	39

Вступ

Магістерська робота є кваліфікаційною роботою магістра / магістрантки за обраною спеціальністю. У ній студенти мають можливість сповна реалізувати отримані у процесі навчання знання, опрацювати зібрану за час виробничої та переддипломної практик інформацію, сформулювати власну методiku наукового дослідження та відповідно презентувати власні наукові результати перед Екзаменаційною комісією.

Тематика магістерських робіт студентів віддзеркалює навчальні плани й напрямки наукової роботи кафедри. Так, до прикладу, слухаючи курс “Просторове планування в Україні”, студенти опановують методiku досліджень населених пунктів, їх функціональність, чинники розвитку й формування територіальної організації, аналізують впроваджені містами концепції просторового розвитку, оцінюють за низкою критеріїв громадські простори, визначають рівень периферійності населених пунктів, виконують комплексне дослідження обраних територіальних громад за запропонованою викладачем методикою у рамках індивідуального науково-дослідного завдання.

Проміжну апробацію результатів своїх науково-дослідних робіт студенти здійснюють при захисті звітів виробничої практики на I курсі навчання у магістратурі і переддипломної практики наприкінці II курсу навчання у магістратурі, а також у рамках “Магістерського семінару”. Відповідні навички наукових досліджень формують виконувани на III, IV курсах бакалаврату курсові роботи. У даному контексті вітається активна участь студентів у студентських наукових конференціях, спільних публікаціях з викладачами, науковими керівниками.

Розробка методичних рекомендацій за даним напрямком націлена на організацію результативної роботи магістра/магістрантки, починаючи від формування інформаційної бази дослідження та її опрацювання із науковим аналізом і синтезом, картографічним відображенням; побудову структури роботи опираючись на системний підхід та принцип причинно-наслідкового зв'язку; завершуючи виявленням територіальних відмін, окресленням можливих тенденцій розвитку об'єкта дослідження, пропозицією науково-практичних рекомендацій.

1. Підготовка та написання магістерської роботи

1.1. Структура магістерської роботи

Обрана магістром/магістеркою тема магістерської роботи, поставлена мета та завдання, які у ній вирішуватимуться, визначають структуру дослідження. Основними структурними елементами магістерської роботи є титульна сторінка, завдання на магістерську роботу, зміст, перелік умовних скорочень (за необхідності), вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки (за необхідності).

Основний зміст розділів роботи.

Завдання на дипломну роботу (додаток А), **Титульна сторінка** (додаток Б) мають визначений стандарт і його потрібно чітко дотримуватися. Завдання на магістерську роботу містить дані про магістра/магістрантку; тему магістерської роботи; терміни подання закінченої роботи; вихідні дані до роботи; зміст пояснювальної записки; перелік графічної частини роботи; інформацію щодо консультантів роботи, дату видачі завдання та календарний план виконання. Завдання підписують студент/студентка, науковий керівник і затверджує завідувач кафедри.

На **титульному аркуші** зазначають назву міністерства, вищого навчального закладу, факультету і кафедри, на якій спеціалізується магістр; тему роботи; прізвище, ім'я по батькові магістра/магістрантки, навчальну групу; прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника/керівниці, дані про рецензента/рецензентки із зазначенням його/її посади і наукового ступеню; місто і рік захисту роботи.

Зміст подають на початку магістерської роботи. У змісті вказують найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів, підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків (додаток В). Назви розділів у змісті повинні точно відповідати назвам заголовків, поміщеним у тексті. Вступ, перелік умовних позначень, висновки, бібліографічний список, додатки не є окремими розділами, отож у змісті їх зазначають, однак не нумерують.

Перелік умовних позначень подають у тому випадку, якщо у магістерській роботі вжито специфічну термінологію, використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення і таке інше. Такий перелік умовних позначень у вигляді окремого списку розміщують перед вступом. Перелік друкують двома колонками, у яких зліва за абеткою наводять скорочення, а справа – їхнє детальне тлумачення (взірець у додатку Д). Якщо умовні позначення у магістерській роботі повторюються менше трьох разів — їхнє розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні в дужках.

На Завданні на магістерську роботу, титульному аркуші, переліку умовних позначень та змісті не ставлять нумерацію сторінок, хоча у загальній наскрізній нумерації дані сторінки враховуються. Першою пронумерованою сторінкою є “Вступ”.

Вступ. У вступі (обсягом до 5-ти сторінок) зазначають актуальність, мету, основні завдання, поставлені і вирішені автором/авторкою, їхню наукову і практичну значущість, оцінку матеріалів, використаних у роботі, та обґрунтування прийнятої структури.

Висвітлюючи *актуальність теми*, важливо оцінити основні напрями розвитку наукової думки за обраною тематикою і віднайти проблемні аспекти. Необхідно висвітлити сутність поставленої проблеми та наголосити на важливості її вирішення, акцентувати увагу на новизні дослідження.

Після висвітлення актуальності й новизни магістерської роботи студент/студентка формулюють *мету* роботи та складають перелік *завдань*, виконання котрих забезпечить досягнення поставленої мети. Метою може бути розв'язання теоретичної, методичної чи прикладної проблеми.

Об'єктами дослідження виступають компоненти просторового планування території: міста та внутріміські райони, селища, села, територіальні громади, країни, групи країн. Компоненти просторового планування формують його невід'ємні елементи: населення, природне середовище життєдіяльності людини, об'єкти інфраструктури, промисловості і сільського господарства, господарська і духовна діяльність людей, які можуть виступати предметом дослідження.

Предметом дослідження є територіальна організація компонентів просторового планування.

Наприклад, у магістерській роботі на тему: “*Перспективи розвитку селища Щирець Львівської області*” метою є комплексна географічна характеристика селища Щирець Львівської області й визначення перспектив його розвитку. *Об'єктом дослідження* є саме селище, що відзначається високим потенціалом суспільно-географічного розташування. *Предметом* дослідження виступатиме аналіз територіальних відмінностей у межах селища, сформованих низкою чинників: природничого та антропогенного походження, які формують передумови для функціонального зонування території Щирця й напрацювання пропозицій щодо перспектив розвитку селища.

При написанні магістерської роботи враховано необхідність виконання ряду поставлених *завдань*:

- розкрити зміст головних понять, що використовуються у роботі;
- визначити перелік методів дослідження;
- охарактеризувати чинники формування територіальних відмінностей у межах селища;
- висвітлити стан населення Щирця, його соціальної сфери;
- проаналізувати стан, проблеми та перспективи розвитку господарства селища,
- виконати функціональне зонування території з відповідним картографічним відображенням;
- визначити пріоритетні напрямки розвитку селища Щирець.

Для унаочнення процесу визначення об'єкта, предмета дослідження та формулювання завдань наводимо типові взірці стосовно типових тем магістерських робіт (таблиця 1).

Таблиця 1

Тема	Об'єкт	Предмет	Завдання дослідження:
Громадські простори Львівської міської територіальної громади	Громадські простори (ГП) Львівської міської територіальної громади (ЛМТГ)	Територіальні відмінності розміщення ГП; їх характеристики, функціональне призначення у поселенні	Дослідження наявних ГП у межах ЛМТГ; типізація ГП громади; оцінка наявних ГП за визначеними критеріями; напрацювання рекомендацій щодо оптимізації користування населенням ГП.
Стала міська мобільність Львова	Місто Львів	Міська мобільність Львова	Висвітлення головних дефініцій; виявлення впливу чинників на формування сталої міської мобільності (СММ) у Львові; відстеження змін у впровадженні принципів СММ за районами міста.
Геопросторова структура міста Мостиська Львівської області	Місто Мостиська Львівської області	Геопросторова структура поселення, розселення населення у межах міста, загальна конфігурація території міста, його функціональні зони	Суспільно-географічний та історичний аналіз соціально-економічних чинників формування геопросторової структури міста; обґрунтування оптимізації/змін просторової структури міста
Зимноводівська сільська територіальна громада: структура та перспективи розвитку	Зимноводівська сільська територіальна громада (ЗСТГ)	Структура територіальної громади та перспективи її розвитку	Дослідження особливостей суспільного розвитку ЗСТГ, а саме специфіки демовідтворення та розселення населення, трансформацій геопросторової структури господарства та соціальної сфери, наявних проблем та перспективних напрямків розвитку.

У вступі подають також *перелік використаних методів дослідження*; наводять *відомості про місце практики*, за матеріалами якої виконано роботу; *ступінь використання фондкових, літературних, картографічних та інших джерел*; висвітлюють *інформаційну основу дослідження*.

Перелік найуживаніших методів, які, як правило, використовують студенти у своїх дослідженнях, складають: аналіз і синтез, індукції та дедукції, порівняльний, метод польових досліджень, літературний, статистичний, картографічний, соціологічний, кореляційного аналізу, бальної оцінки, *SWOT*-аналіз.

Розділи основної частини роботи. Кількість розділів магістерської роботи, їх зміст і наповнення, студент/студентка визначають самостійно і погоджують з науковим керівником, проте обсяг розділів основної частини має бути збалансованим відповідно до загального обсягу роботи. Здебільшого, виділяють 4 розділи, зрідка 3, 5. Кожен розділ починають з нової сторінки.

У розділах основної частини подають:

- огляд джерел за темою та вибір напрямку дослідження: компонентного, комплексного;
 - за *компонентним напрямком* досліджують геопросторову організацію окремих компонентів ландшафтної оболонки (*наприклад, громадські простори Київської міської територіальної громади*);
 - за *комплексним напрямком* досліджують геопросторові поєднання та комбінації усіх головних соціально-економічних компонентів; у даному випадку об'єктами досліджень є територіальні природно-господарські або суспільно-географічні комплекси (*наприклад, перспективи розвитку Київської міської територіальної громади*);
- виклад загальної методики та основних методів дослідження;
- характеристику об'єкта дослідження з виокремленням ідіографічних та номотетичних ознак; виявленням причинно-наслідкових залежностей і просторово-часових зв'язків;
 - *Ідіографічні характеристики* акцентують індивідуальність і неповторність кожного об'єкта, підкреслюючи його своєрідність і специфічність. Прихильники ідіографічного підходу головним завданням географів вважають докладну і переконливу характеристику індивідуальності й своєрідності кожного об'єкта — ландшафту, регіону, міста, країни.
 - *Номотетичні характеристики* — наголошують на ознаках подібності, типовості. Представники номотетичної школи головним напрямком обирають систематику й типізацію географічних явищ.
 - *Порівняльно-географічний метод* повною мірою використовує два зазначені аспекти: потрібно показати індивідуальні особливості кожного географічного об'єкта, з одного боку, і віднести його до того чи іншого типу (класу) подібних об'єктів — з іншого.
- виклад основних результатів дослідження з висвітленням виявлених територіальних відмінностей характеристик об'єкта дослідження та проблем й можливих перспектив розвитку чи функціонування.

Джерелами первинних матеріалів для виконання магістерської роботи є:

- 1) наукові бібліотеки;
- 2) органи державної статистики;
- 3) органи державного управління: Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України [mtu.gov.ua], обласні й районні держадміністрації з їх управліннями та відділами, а також державні управлінські структури, безпосередньо не підпорядковані обласним і районним адміністраціям — екологічної безпеки та природних ресурсів, санітарно-епідеміологічної служби, водного господарства, лісового господарства, залізничного й водного транспорту тощо;
- 4) органи місцевого самоврядування: територіальні громади: сільські, селищні, міські; районні, обласні ради;
- 5) окремі підприємства, господарства, установи з їх оперативно-обліковою та звітно-статистичною інформацією;
- 6) науково-дослідні та проєктні заклади і організації, що накопичують фондову інформацію та наукові й проєктні розробки за своїм профілем;
- 7) громадські організації та рухи — етнокультурні, конфесійні, політичні, професійні і т.д.;
- 8) спеціалізовані дослідницькі установи на кшталт Центру міської історії, який працює за напрямками: дослідження міської історії, цифрова гуманістика і архівування, публічна історія [[Lvivcenter](http://Lvivcenter.org)];
- 9) регіональні і місцеві засоби інформації, які у матеріалах своїх видань висвітлюють найбільш гострі та актуальні проблеми даного краю;
- 10) краєзнавча література: історична, географічна, природоохоронна; місцеві краєзнавчі музеї;
- 11) місцеві експерти та спеціалісти — знавці традицій, обрядів, фольклору, а також особливостей природних умов, природокористування, зокрема використання земельних, водних, лісових, рекреаційних ресурсів.
- 12) рекомендовані Інтернет-ресурси: [[Портал об'єднаних громад України — Gromada.info](http://Portals.com.ua)], [[Децентралізація в Україні \(decentralization.gov.ua\)](http://decentralization.gov.ua)], [[Open Budget - Державний веб-портал бюджету для громадян](http://OpenBudget.org.ua)], [[Єдина система місцевих петицій \(e-dem.ua\)](http://e-dem.ua)] та ін.

Джерелами інформації можуть слугувати матеріали статистичної звітності та переписів населення; відомча статистика; літературні, картографічні та Інтернет-джерела; матеріали власних польових досліджень; результати соціологічних обстежень; web-портали населених пунктів/громад; паспорти підприємств добувної та обробної промисловості тощо; архівні матеріали.

Джерелами до написання магістерських робіт виступають також матеріали, опубліковані у вітчизняних і зарубіжних наукових виданнях: монографіях, підручниках і посібниках, наукових статтях і тезах доповідей, періодичних виданнях, тематичних картах й атласах тощо.

Зібрану аналітику упродовж виробничої, переддипломної практик, магістри опрацьовують за обраною методикою дослідження.

Перший розділ є теоретико-методичним. Подаючи огляд опрацьованих джерел, окреслюють головні етапи розвитку наукової думки за темою дослідження з наступним виокремленням тих питань, які залишаються невирішеними, а також місце результатів конкретної магістерської роботи у розв'язанні існуючих проблем. Обґрунтовують вибір напрямку досліджень; наводять спектр наукових методів, якими оперує студент/студентка у роботі задля вирішення поставлених завдань; коротко характеризують основні напрями польових та камеральних робіт; описують методику опрацювання інформації за усіма видами досліджень, у тому числі у складанні картосхем, рисунків, діаграм. Методику досліджень візуалізують у тексті за допомогою таблиць-матриць, блок-схем, рисунків.

У другому розділі, як правило, увагу зосереджують на переліку передумов, які вплинули на формування об'єкта дослідження чи чинників, які детермінують функціонування об'єкта дослідження. Опираючись на діалектичні принципи: руху і розвитку, взаємозв'язку і взаємозумовленості, причинності, студент/студентка вибудовують логічну послідовність передумов / чинників, які зумовлюють появу, розвиток чи функціонування об'єкта дослідження чи за ступенем впливу (генетичні, територіальні, функціональні), чи за широтою охоплення (глобальні, національні, регіональні).

Застосований у даному розділі кореляційний аналіз (на С. 22 наведена формула обрахунку – 1.1) дозволить виявити тісноту прямого чи оберненого взаємовпливу між характеристиками об'єкта дослідження та можливими чинниками впливу і відповідно їх структурувати.

У даному розділі слід навести картосхеми географічного розташування території дослідження (населеного пункту / пунктів, територіальної громади, адміністративного району, області, країни, макрорегіону тощо), природних умов та наявних ресурсів, що мають вплив на стан об'єкта дослідження. Наявних умов та випадку дослідження сільської територіальної громади доречно навести карти земельних угідь, землекористування, агрокліматичних умов регіону.

У третьому розділі подають детальну функціонально-територіальну характеристику об'єкта дослідження, базовану на найновішій статистичній інформації й відображену картографічними моделями.

У загальній характеристиці об'єкта дослідження висвітлюють його структуру та функціональні характеристики й водночас конкретизують, яке місце посідає об'єкт дослідження у системі вищого ієрархічного рівня. Наявних умов та випадку дослідження сільської територіальної громади Львівської області доречно враховувати її спеціалізацію в економіці області.

Відстежують динаміку розвитку об'єкта дослідження упродовж останніх 5–10 років й ілюструють відповідними графіками. На основі обрахування темпів зростання / скорочення окремих показників можна подати періодизацію розвитку

об'єкта дослідження. На даному етапі дослідження також акцентують увагу на ідіографічних характеристиках обраного об'єкта дослідження.

Доречно навести картосхему загального розміщення елементів, ресурсів, об'єктів обраної території дослідження. *Наприклад*, подати карти розміщення населення чи людності поселень; карти складу населення: вікового, статевого і сімейного; карти природного і механічного руху населення; карти зайнятості населення; карти розміщення етносів, етнографічних груп, етнічних меншин і національного складу населення; карти розміщення об'єктів соціальної сфери: дошкільних та загальноосвітніх закладів, об'єктів культурно-освітнього обслуговування, мережі лікарняних закладів тощо; карти транспортної мережі та щільності шляхів сполучення; карти мережі закладів туристичної індустрії; карти наявних туристично-рекреаційних ресурсів; загальну й галузеві карти господарства регіону – за дослідження просторового планування у регіоні.

При висвітленні територіальних відмінностей, виявлених у характеристиках об'єкта дослідження, застосовують номотетичний підхід. Складають матрицю вихідних показників, застосовують методи бальної оцінки, багатовимірного аналізу, кластерного аналізу, які дозволяють здійснити інтегральну оцінку геопросторових відмінностей. Результатом проведеного аналізу виступають типології, районування, зонування з наступним відповідним картографічним відображенням. *Наприклад*, карти типології промислових пунктів, вузлів, районів або карти господарського районування; карти виробничих типів сільськогосподарських підприємств; карти демографічного районування; карти типології населених пунктів; карти районування території за транспортною доступністю, освоєністю; карти туристичного районування. Саме на основі синергетичного ефекту від використання названої сукупності синтетичних карт і приймаються рішення у просторовому плануванні на рівні певної території і більш об'єктивними вважаються висновки наукового дослідження, у т.ч. магістерської роботи.

Четвертий розділ найчастіше присвячений виявленим проблемам та окресленим у дослідженні перспективам розвитку об'єкта дослідження.

Опираючись на результати проведеного дослідження, студент/студентка окреслюють коло проблем, виявлених у ході висвітлення загальної характеристики об'єкта дослідження у III розділі, й вирішення котрих здатне вплинути на оптимізацію розвитку об'єкта на перспективу. Розробка коротко- чи середньострокових прогнозів: кількісних чи якісних (окреслення трендів розвитку) у четвертому розділі засвідчить скуппульозність дослідження й наявність елемента його логічного завершення. Прогнозувати можна конкретну кількість населення регіону, опираючись на середньорічні темпи приросту за попередні роки, або інші методи демографічного прогнозу; туристичну атрактивність регіону; подальшу господарську спеціалізацію регіону чи його економічний розвиток; політичну й громадську активність населення тощо.

Висновки містять основні підсумки виконаного дослідження, які виступають водночас і предметом захисту роботи перед ЕК. Тут зазначають те нове, що вніс автор/авторка у вирішення поставлених завдань: “У результаті проведених досліджень встановлено...”. Лаконічні висновки роблять, охоплюючи усі розділи роботи, і вони містять, зазвичай, 5-10 пунктів. Логічний зв'язок між основними розділами роботи у висновках має прояв у тому, що вони безпосередньо відображають висвітлені у Вступі завдання.

Список використаних джерел — це перелік джерел використаних магістром / магістранткою за час виконання дослідження. Його наводять у кінці роботи, починаючи з нової сторінки.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів. Приклади оформлення бібліографічного опису у Списку використаних джерел подано у таблиці 2.

Додатки (за необхідності) розміщують після основної частини роботи. У додатках поміщають, зазвичай, матеріал, який неможливо розмістити в основній частині роботи через великий обсяг, специфіку або форму подання, способи його відтворення. Додатками можуть слугувати: додаткові ілюстрації, схеми, таблиці; математичні розрахунки; макети карт, розроблених і поміщених у текстовій частині; вихідні статистичні дані.

Загальний обсяг магістерської роботи — 60-100 сторінок комп'ютерного тексту.

Текст магістерської роботи оформляють у форматі А-4 у твердій папітурці. У випадку наявності мультимедійної презентації, підготованої до захисту й виконаної засобами програми *Power-Point / Canva* презентаційну частину роботи рекомендуємо представити також у формі роздрукованих слайдів.

1.2. Послідовність етапів виконання магістерської роботи

Написання курсових робіт на III, IV курсах бакалаврату, підготовка звітів за результатами виробничої та переддипломної практик створюють необхідне підґрунтя у процесі визначення із темою магістерської роботи: формуються і закріплюють навички наукового дослідження, студент/студентка зважають на наявність фактичної інформації, зібраної за час практик, визначають об'єкт, предмет дослідження, формулюють мету й завдання, які вирішуватимуть, опираючись на обрану методологію та відповідний методичний арсенал дослідження.

По затвердженні теми на кафедрі науковий керівник / керівниця визначають напрямок роботи, рекомендують джерела, оцінюють наявність фактичного матеріалу. Студент / студентка складають план роботи, у т.ч. календарний план виконання розділів, тобто заповнюють Завдання на магістерську роботу.

Основними етапами виконання магістерської роботи є:

- ✓ підбір літературних, картографічних, фондкових та *Інтернет*-джерел;
- ✓ опрацювання польових матеріалів, статистичної інформації, застосування наукових методів;
- ✓ складання картосхем, рисунків, таблиць;
- ✓ написання текстової частини магістерської роботи;
- ✓ належне оформлення роботи, підготовка доповіді, графічного матеріалу чи презентації до захисту перед Екзаменаційною комісією (ЕК).

Вітається розміщення у тексті магістерської роботи матеріалів власних польових спостережень, світлин, результатів впровадження наукових методів; важливим є критичний аналіз використаних джерел.

Чорновик карт, діаграм, таблиць, текстів розділів, сформовані висновки, проекти презентацій до захисту перед ЕК подаються в обов'язковому порядку для наукової редакції науковим керівникам.

За умови допуску керівником роботи до захисту студент / студентка передають секретареві кафедри примірник магістерської роботи та його електронний варіант за 10 днів до захисту. Остаточний допуск роботи до захисту здійснює завідувач кафедри.

Примірник магістерської роботи та його електронний варіант після захисту здають у наукову бібліотеку, електронний варіант магістерської роботи залишається також на кафедрі.

1.3. Захист роботи

Магістерські роботи студенти захищають на відкритих засіданнях Екзаменаційної комісії (ЕК), склад якої затверджує ректор університету, згідно затвердженого графіку. Графік захисту магістерських робіт затверджують у деканаті факультету. Зміна встановленого терміну захисту магістерської роботи можлива за наявності дозволу декана, голови ЕК у випадку пред'явлення мотивованого клопотання, підтриманого керівником і завідувачем кафедри.

До захисту магістерської роботи потрібно подати:

а) **примірник магістерської роботи** з підписами автора/авторки, наукового керівника та завідувача кафедри;

б) **письмовий відгук керівника/керівниці**, у якому зазначається актуальність теми дослідження, повноту виконання завдань, поставлених у даному дослідженні та відповідність вимогам, які ставляться до такого виду робіт, і, найголовніше, допуск керівником автора/авторки магістерської роботи до захисту перед ЕК;

в) **письмову рецензію на магістерську роботу**, у якій рецензент/рецензентка стисло характеризує зміст кожного розділу роботи; оцінює методику дослідження, якість виконання графічного матеріалу; перелічує основні здобутки та недоліки дослідження; подає загальну оцінку роботи;

г) **ілюстративний матеріал до магістерської роботи** (плакати, карти, постери, фолії, роздатковий матеріал, мультимедійні презентації).

Порядок захисту:

1) оголошення захисту магістерської роботи студента/студентки на тему..., прізвищ наукового керівника, рецензента;

2) доповідь студента/студентки, у якій він/вона доповідають базові положення виконаного дослідження;

3) відповіді на запитання членів ЕК;

4) виступ наукового керівника/керівниці або представлення його відгуку;

5) виступ рецензента/рецензентки або представлення його рецензії;

6) обговорення роботи та її захисту членами ЕК;

7) заключне слово студента/студентки, яке має містити відповіді на зауваження рецензента/рецензентки;

8) оголошення рішення ЕК (після заслуховування захистів усіх студентів).

Доповідь студента/студентки на захисті, з огляду на обмежений регламент — 8-10 хвилин, повинна лаконічно відображати актуальність теми, мету роботи, об'єкт і предмет дослідження, використані наукові методи, отримані результати, висновки та пропозиції. Під час виступу необхідно використовувати підготований до захисту графічний матеріал / презентацію, уникаючи загальних тверджень, детальної характеристики природних умов регіону дослідження.

Відповіді на запитання членів ЕК повинні бути конкретними, чіткими, без повторення того, про що йшлося у доповіді. У заключному слові студент/студентка відповідає на зауваження рецензента/рецензентки, членів ЕК й пояснює конкретніше ті положення, які за браком часу не були достатньо висвітлені у доповіді.

Рішення ЕК щодо присвоєння особі кваліфікації спеціаліста ухвалюють на закритому обговоренні за результатами захисту магістерської роботи простою більшістю голосів. Під час оцінювання роботи враховується якість самої магістерської роботи, характер виступу студента/студентки, відповіді на запитання та критичні зауваження, думка наукового керівника/керівниці та оцінка роботи, виставлена рецензентом/рецензенткою. Окремі роботи можуть бути рекомендовані до відзнаки, до опублікування.

За недостатнього рівня виконання магістерської роботи ЕК може скерувати роботу на доопрацювання і подання її до повторного захисту на наступний рік. За умови встановлення плагіату повторний захист кваліфікаційної роботи не допускається.

2. Загальні вимоги до оформлення магістерської роботи

2.1. Вимоги до оформлення текстової частини роботи

Важливим етапом під час виконання магістерської роботи є її оформлення. Змістовному аспектові викладу матеріалу (логічність і послідовність, повнота і репрезентативність, широта використання наукових джерел, загальна грамотність і відповідність науковій термінології та лексики) належить пріоритет в оцінюванні роботи, проте не менш важливим є загальний вигляд роботи, відповідність стандартам оформлення титульного аркуша, оформлення списку використаних джерел і додатків.

Для оформлення роботи потрібно буде чимало часу, тому його необхідно передбачити у календарному плані підготовки магістерської роботи.

Магістерську роботу студенти пишуть і захищають українською мовою. Ті ж, що виявили бажання писати і захищати роботу іноземною мовою, при умові, що володіють діловою іноземною мовою на рівні B₁-B₂, подають заяву на ім'я декана з проханням про дозвіл на це. За позитивної резолюції, вони пишуть і захищають роботу іноземною мовою паралельно з підготовкою примірника українською мовою.

При викладі результатів спостережень дієслова вживають у минулому часі: *“ми типізували територіальні громади за спектром показників”*, *“ми розробили серію картографічних моделей”* і т. д., акцентуючи при цьому увагу на навчальному та пізнавальному значенні проведених робіт.

Географічні назви повинні відповідати сучасному адміністративно-територіальному поділу і назвам у найновіших атласах України і світу. Бажано уникати вживання слів іноземного походження за умови наявності їх українських аналогів.

Магістерську роботу роздруковують з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм) з використанням комп'ютерного шрифту *Times New Roman* кегль 14 та міжрядковим інтервалом 1,5. Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору. Щільність тексту повинна бути однаковою. Текст магістерської роботи слід друкувати виставляючи поля таких розмірів: ліве — 30 мм, праве — 15 мм, верхнє і нижнє поля — 20 мм.

Текст основної частини магістерської роботи поділяють на розділи, підрозділи, а за необхідності — на пункти, підпункти. Заголовки структурних частин магістерської роботи *“ЗМІСТ”*, *“ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ”*, *“ВСТУП”*, *“РОЗДІЛ”*, *“ВИСНОВКИ”*, *“СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”*, *“ДОДАТКИ”* друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підроз-

ділів друкують маленькими літерами (окрім першої великої) з абзацного відступу.

Підрозділи нумерують арабськими цифрами з крапкою. Наприкінці заголовка крапку не ставлять, проте якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в підбір до тексту. Наприкінці заголовка ставлять крапку й за нею друкують текст.

Кожен розділ магістерської роботи роздруковують з нової сторінки. Назву розділу розташовують на цій же сторінці зверху симетрично до тексту. Переноси у назві неприпустимі. Відстань між заголовками (за винятком заголовка пункту) і текстом повинна становити 3-4 інтервали.

За необхідності у текст магістерської роботи вписують окремі іншомовні слова, формули, умовні позначення. Це можна зробити чорнилом, тушшю, пастою чорного кольору. Щільність вписаного тексту повинна бути наближеною до щільності основного тексту.

Друкарські помилки, описки і графічні неточності можна виправляти підчищенням або зафарбовуванням коректором і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту (фрагмента рисунка).

2.2. Загальні правила щодо посилання на використані джерела та щодо цитування використаних джерел

У магістерській роботі студент/студентка повинні посилатися на джерела, матеріали або ж окремі результати досліджень, які використовують. Це дає змогу відшукати документи, перевірити достовірність відомостей про цитування з документа, забезпечити необхідну інформацію про нього.

Посилання роблять на останнє видання публікацій. На більш ранні видання посилання роблять у тому випадку, коли наявний у них матеріал не входить до останнього видання (перевидання).

У випадку посилання на відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, потрібно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на які є посилання у роботі.

Посилання у тексті роботи на джерела слід зазначати у квадратних дужках порядковим номером за переліком посилань. Наприклад, "... у працях [2-14] аналізують ..." або ж "у таких працях вітчизняних і зарубіжних вчених [2, 4, 12] досліджено...".

Якщо у тексті роботи необхідно зробити посилання на складову частину чи конкретні сторінки відповідного джерела, можна наводити посилання у квадратних дужках, причому номер посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань, наприклад: [3, С. 45] або з наведенням:

– прізвища автора (у транскрипції оригіналу), рік видання і сторінки. Наприклад: [Gilewicz 1931, S. 375-415].

– при наявності кількох робіт одного автора одного року видання, після дати додають маленьку латинську літеру. Наприклад: [Кімел М. 2005а, С.38]; [Кімел М. 2005b, С. 83];

– при посиланні на колективні видання необхідно наводити повну назву роботи. Наприклад: [Соціально-економічна географія України 2000, С. 89];

– при наявності 2-3 авторів необхідно наводити першого з підповідною позначкою. Наприклад: [Данилишин Б. та ін., 2006, С.300].

Допускається при посиланні на автора чи авторів у тексті роботи рік ставити у круглих дужках, а за необхідності – і сторінку. Наприклад: "*дослідження В.Садовського (1927) дозволило відобразити...*", "*у праці Ю.Корчака-Чепурківського (1970) визначено...*".

Посилання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації. Посилання на формули в роботі вказують порядковим номером формули. При посиланні на таблиці у тексті слово "таблиця" пишуть скорочено, наприклад: "...у табл. 4". У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації, вже після подання їх у тексті, треба вказувати скорочене слово "дивись". Наприклад: "див табл. 4", "див рис. 8".

При посиланнях на додатки також треба вказувати скорочено слово "дивись". Наприклад: "див. додаток В".

Дослівні цитування інших авторів, їх аргументацію слід наводити для підтвердження власних висновків, гіпотез чи для критичного аналізу з обов'язком посиланням на використане джерело. Науковий етикет потребує точного відтворення цитованого тексту, оскільки найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором. Текст цитати оформляють як пряму мову та наводять у тій граматичній формі, у якій його подано у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Категорично забороняються довільні скорочення авторського тексту, перекручування думок автора. Дозволяється при цитуванні пропуск слів, речень, абзаців при умові уникнення перекручування авторського тексту. Місце пропуску: на початку, всередині, наприкінці – позначається трьома крапками. Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то його зберігають. Кожну цитату обов'язково супроводжують посиланням на джерело і сторінку, з якої запозичено цитату.

За непрямого цитування (переказ, виклад думок інших авторів своїми словами) слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо

оцінювання його результатів. Після цього необхідно подати посилання на джерело і сторінки непрямого цитування.

Якщо студент/студентка мають намір акцентувати увагу на своєму баченні чи ставленні до окремих проблем, думок або слів з цитованого тексту, у такому випадку ставлять у круглих дужках знак оклику або знак запитання. Після особистого виділення у цитованому тексті деяких слів чи тлумачень роблять спеціальне застереження: після тексту, який пояснює виділення ставлять крапку, потім дефіс і вказують ініціали автора магістерської роботи. Весь текст застереження вміщують у круглі дужки. Наприклад: (*курсив наш – Г.Л.*), (*підкреслення наше – Г.Л.*), (*розбивка наша – Г.Л.*), тобто Галина Лабінська.

2.3. Оформлення ілюстративного матеріалу, таблиць і формул

Ілюстративний матеріал (світлини, плани, схеми, графіки і карти) і таблиці необхідно подавати у роботі безпосередньо після тексту, у якому їх згадано вперше, або на наступній сторінці.

Ілюстрації і таблиці, які розташовані на окремих сторінках між загальним текстом, подають за наскрізною нумерацією. Номер ілюстрації відображає номер розділу і порядковий номер ілюстрації, між якими ставлять крапку. Наприклад, таблиця 1.1 (перша таблиця першого розділу), 2.3 (третья таблиця другого розділу); рисунок 2.1 (перший рисунок другого розділу). Номер ілюстрації, її назву і пояснювальні підписи подають під ілюстрацією (наприклад, рис. 1.1). Якщо у роботі подають лише одну ілюстрацію, то її не нумерують. Пишуть тільки “Рис.”, а далі назву. За наявності значної кількості ілюстрацій можлива автономна наскрізна нумерація у межах кожного конкретного розділу. *Наприклад*, Рис. 1. Деградовані території міста Катовиці (Польща), розсосереджені за районами міста, 2022

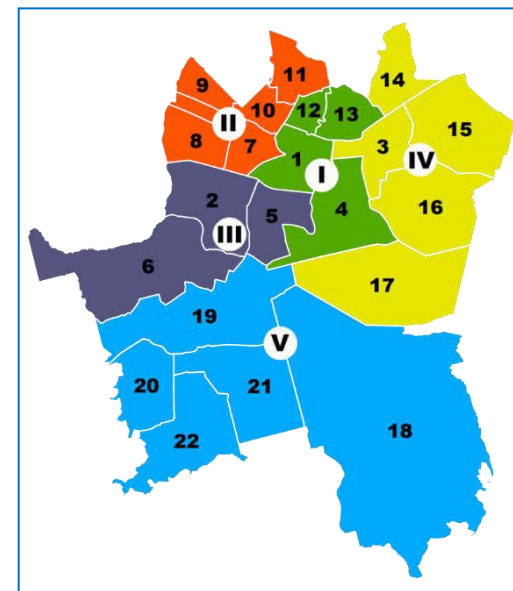
Знак № у нумерації ілюстративного матеріалу, як і при нумерації сторінок, розділів, підрозділів, таблиць і формул не ставлять. Таблицю, рисунок або креслення, розміри якого більші ніж формат А4, враховують як одну сторінку і розташовують у відповідних місцях, після згадування у тексті або у додатках.

Рисунком у магістерській роботі називають усі ілюстрації — світлини, схеми, блок-діаграми, карти, малюнки і т.д. Рисунок у роботі слугує елементом, який за значенням відповідає тексту, а за наочністю і дохідливістю переважає його. Рисунок повинен доповнювати текст, нести нову інформацію, розкривати взаємозв'язки і залежності явищ. Тому підбір та якісне оформлення рисунків слугують індикатором якості власне магістерської роботи. У підписі рисунка подають його порядковий номер, назву, пояснення усіх необхідних деталей. Якщо

рисунок не належить виконавцеві роботи, то вказують автора й джерело інформації, з якого його запозичено.

Рис. 1. Деградовані території міста Катовиці (Польща), розсосереджені за районами міста, 2022

[[Rewitalizacja](#)
([katowice.eu](#))]

Посилання на ілюстрацію не варто подавати у вигляді самостійної фрази, у якій лише буде повторено підпис. У тому місці, де викладають тему, пов'язану з ілюстрацією, розміщують посилання на неї у вигляді виразу у круглих дужках.

За сучасних умов активного використання цифрової техніки світлини видрукують разом з текстом у чорно-білому або кольоровому варіанті.

Таблиці застосовують для кращої наочності і зручності порівняння показників. У межах розділу таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, розміщених у додатках). У правому верхньому кутку над відповідним заголовком таблиці розташовують підпис “Таблиця” із зазначенням її номера (наприклад, таблиця 2). Якщо у роботі наведена лише одна таблиця, її не нумерують, друкують лише слово “Таблиця”.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Мінімальний розмір шрифту надписів у таблиці прирівнюється до кеглю 8. Усі цифри у таблиці необхідно наводити з однаковою точністю. Якщо усі цифри у таблиці наводять в однакових одиницях виміру, то

розмірність позначають або відразу після назви таблиці, або над таблицею (як це показано на наведеному зрізці, див. табл. 2).

При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово “Таблиця” і її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова “Продовження таблиці” і зазначають її номер, наприклад, “Продовження таблиці 2.4”. На останній сторінці перенесеної таблиці зазначають “Закінчення таблиці 2.4”.

Рівняння і формули необхідно відокремлювати від тексту вільними рядками. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його переносять після знака рівності (=) або після математичних знаків: плюс, мінус, множення, ділення; знак, яким завершують попередній рядок, повторюють на початку наступного рядка, а далі пишуть продовження формули.

Таблиця 2

Рейтинг спроможності бюджетів територіальних громад (ТГ) у Львівській області 10 найбільш спроможних ТГ у січні-квітні 2024 р.

Місце ТГ у рейтингу за I квартал 2024 р.	Назва територіальної громади	Місце ТГ у рейтингу за I квартал 2023 р.
1	Зимноводівська сільська ТГ	25
2	Тростянецька сільська ТГ	20
3	Львівська міська ТГ	3
4	Новояричівська селищна ТГ	24
5	Солонківська сільська ТГ	4
6	Сокільницька сільська ТГ	13
7	Пустомитівська міська ТГ	7
8	Кам'янка-Бузька міська ТГ	12
9	Стрийська міська ТГ	18
10	Радохівська міська ТГ	18

* Джерело: [Зимноводівська ОТГ очолила рейтинг найспроможніших громад Львівщини — Варіанти (varianty.lviv.ua)] (дата звернення: 19.07.2024)

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у подальшому тексті. Нумерацію формул здійснюють у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку (наприклад, формула 1.1, за якою здійснюють кореляційний аналіз). Номер формули включає номер розділа і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть справа на рівні відповідної формули у круглих дужках.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, які використані у формулі необхідно подавати безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій їх подано у формулі (зліва направо). Значення кожного символу і числового коефіцієнта необхідно подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова “де” без двокрапки.

За правилами пунктуації, у тексті з формулами, останні є складовими частинами речення. Після запису формул і у тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації. Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) коли перед формулою стоїть узагальнююче слово; б) коли цього потребує побудова тексту, що передує формулі.

$$r_{kL} = \frac{\sum_{i=1}^n (x_{ik} - \bar{x}_k)(x_{iL} - \bar{x}_L)}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (x_{ik} - \bar{x}_k)^2 \sum_{i=1}^n (x_{iL} - \bar{x}_L)^2}} \quad (1.1)$$

де r_{kL} — це індекс парної кореляції;

x_{ik} — ...

Формули, котрі йдуть одна під одною і не відокремлені текстом, розділяють комами або крапкою з комою безпосередньо за формулою до її номера. Розділові знаки між формулами при парантезі ставлять всередині парантеза.

Примітки до тексту і таблиць, у яких зазначають довідкову і пояснювальну інформацію, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова “Примітка” ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...
2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують, а після слова “Примітка” ставлять крапку і подають текст примітки (наприкінці тексту примітки крапки не ставлять).

Карту — необхідний важливий елемент магістерської роботи напряму підготовки 7.04010401 “Географія”.

При їх складанні необхідно дотримуватись основних принципів картографування:

- ✓ відповідність змісту карти її цільовому призначенню;
- ✓ дотримання єдності змісту карти, його повноти і завершеності;
- ✓ точна графічна локалізація всього змісту карти залежно від масштабу, способів картографування, розміщення об’єктів;
- ✓ оптимальне навантаження карти різними елементами змісту;
- ✓ виділення головних елементів змісту карти;
- ✓ можливість порівняння зображених об’єктів;
- ✓ єдність часу під час розкриття змісту карти;
- ✓ відображення всіх об’єктів картографування однаковими показниками;
- ✓ повнота й одноманітність первинних матеріалів для всієї досліджуваної території;
- ✓ дотримання узгодженості у способах картографування та оформленні карти.

Основними елементами карти є: математична основа, макет компонування карти, формат, а також підписи, картографічне зображення, легенда, додаткові та допоміжні елементи карти. Магістри мають орієнтуватися у традиційних і нових методах картографування; володіють змістовною та геометричною картографічною генералізацією та специфікою застосування способів і засобів картографічного зображення у кожному конкретному випадку.

Важливу роль при складанні та оформленні карти відіграє компонування. Назву карти подають над її північною частиною посередині або зліва. Розмір шрифту повинен бути узгодженим із розміром карти. Умовні позначення та допоміжні елементи карти розташовують симетрично із картографічним зображенням. Масштаб зазначають під заголовком карти або під її нижньою рамкою.

2.4. Вимоги до оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел розміщують після висновків. Даний Список містить бібліографічний опис використаних джерел, обов’язковими елементами якого є: інформація про автора/авторів, назва твору, вид видання, перевидання чи переклад, місце видання, видавець, рік видання та обсяг публікації.

Список має єдину наскрізну нумерацію від першого до останнього номера. Літерні додатки (а, б, в і т.д.) до порядкових номерів не передбачені.

Головна вимога до укладання списку використаних джерел — однотипне оформлення і дотримання Стандарту університету бібліографічного опису у списку використаних джерел — СТУ 73.1-02070987.02:2009, який розроблений відділом стандартизації, метрології і сертифікації науково-дослідної частини ЛНУ імені

Івана Франка за наказом ректора від 12.10.2009 р. № Н-507. Приклади оформлення бібліографічного опису джерел у магістерській роботі наведені у таблиці 3.

Найдоцільнішим для дипломних робіт є алфавітно-нумераційний принцип складання списку використаних джерел. Записи розташовують в алфавітному порядку за прізвищами авторів або за першими словами назв творів. Авторів, які мають однакові прізвища, записують в алфавітному порядку їхніх ініціалів. Праці одного автора записують за алфавітом перших літер назв його праць. Праці одного автора з однаковою назвою записують за хронологією.

Джерела у списку потрібно розташовувати за певним порядком, а саме:

1. Закони України;
2. Укази Президента України;
3. Постанови Верховної Ради України та нормативні акти міністерств і відомств держави;
4. Наукова, навчально-методична та інша література (спочатку у списку подають літературу, видану кирилицею, після неї — видану латинкою, далі — мовами з особливою графікою (за алфавітом назв самих мов)).

Відповідно до сучасних тенденцій виникла потреба оформляти посилання на публікації, розміщені у всесвітній мережі *Інтернет*. Взірці оформлення посилань на *Інтернет*-джерела також розміщені у табл. 3.

Таблиця 3

Взірець оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у магістерській роботі

Джерела	Приклад оформлення
1	2
Книги (монографії, підручники, навчальні посібники):	<i>Колодій А.Ф.</i> На шляху до громадянського суспільства. Теоретичні засади й соціокультурні передумови демократичної трансформації в Україні. Монографія / А.Ф.Колодій. – Львів: Червона Калина, 2002. – 276 с.
– один автор	<i>Luigi La Riccia.</i> Landscape planning at the Local Level (2017). URL: 421334_1_En_BookFrontmatter_1..16 (springer.com)
– два автори	<i>Бірта Г.О.</i> Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник / Г.О. Бірта, Ю.Г. Бургу. Київ: Центр учбової літератури, 2014. – 142 с.
– три автори	<i>Данилишин Б.М.</i> Соціально-економічні проблеми розвитку регіонів: методологія і практика / Б.М.Данилишин, Л.Г.Чернюк, М.І.Фашевський; [За ред. д.е.н., проф., чл.-кор. НАН України Б.М.Данилишина]. – Черкаси: ЧДТУ, 2006. – 315 с.
– чотири і більше авторів	Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: Підручник / С.І.Дорогунцов, Т.А.Заяць, Ю.І.Пітюренко та ін.; [За ред. д-ра екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України С.І.Дорогунцова]. – Вид. 3-тє, без змін. – К.: КНЕУ, 2008. – 992 с.
Без автора	<i>Kobieta i rodzina w krajach rozwijających się. Dziedzictwo a wyzwania współczesności: Praca zbiorowa</i> [Pod redakcją naukową E. Puchnarewicz]. – Warszawa-Białystok, 1999. – 206 s.

1	2
Багатотомні видання	<i>Кубійович В.</i> Наукові праці. Том I. / Володимир Кубійович; [Упорядкування і вступна стаття проф. О.Шаблія]. – Париж-Львів: Фенікс, Українська академія друкарства, 1996. – 800 с.
Збірники наукових праць	Сучасні напрямки розвитку географії України: монографія / [за заг. редакцією проф. Лозинського Р.М.]. – Львів, 2022. URL: Suchasni-napriamky-rozvy-heohrafiy-Ukrainy-book2022.pdf (lnu.edu.ua)
Перекладені видання	<i>Кімел М.С.</i> Гендероване суспільство / М.С.Кімел [Пер. з англ.] — Київ: Сфера, 2003. — 490 с.
Довідники	Громадські об'єднання у Львівській області. Інформаційно-статистичний довідник. – Львів: Аз-Арт, 1998. – 112 с.
Словники	Соціологія: короткий енциклопедичний словник. Укладачі: В. Волович, В. Тарасенко, М. Захарченко та ін.; [За заг. ред. В. Воловича]. – Київ: Український Центр духовної культури, 1998. — 736 с.
Атласи	Атлас “Україна Промисловість та інвестиційна діяльність”. — Київ: ДНВП “Картографія”, 2003. – 80 с.
Статті: з журналу, газети	<i>Polyvach K.</i> Cultural landscape as heritage: proposals for Ukraine from the experience of certain European countries / Kateryna Polyvach // Visnyk of V.N. Karazin Kharkiv National University, series “Geology. Geography. Ecology”. URL: Cultural-landscape-as-heritage-proposals-for-Ukraine-from-the-experience-of-certain-European-countries Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University, series "Geology. Geography. Ecology"
з енциклопедії	<i>Ваврик М.</i> Манастирі / М.Ваврик // Енциклопедія Українознавства. Словникова частина. Т.4. [За ред. В.Кубійовича]. – Київ: Глобус, 1996. – С. 1456-1458.
Тези доповідей	<i>Лозинський Р.М.</i> Роль <i>SEMANT</i> у формуванні Європейської системи просторового планування / В.М.Лозинський, Г.М.Лабінська, В.М.Моргацький // International science conference on emerging trends in science and education “Theoretical and scientific bases of development of scientific thought”. Rome, Italy. February, 16-19. URL: V-Conference-February-16-192021-book.pdf . – С. 189-194.
Матеріали наукових конференцій, з'їздів	Матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Географічна освіта і наука: виклики і поступ”, присвяченої 140-річчю географії у Львівському університеті (Україна, м. Львів, 18-20 травня 2023 р.). У 3-ох томах. Львів: Простір-М, 2023.
Дисертації	<i>Пальчук М.В.</i> Публічні простори міста Києва: суспільно-географічне дослідження. – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук за спеціальністю 11. 00. 02 – економічна і соціальна географія. – КНУ імені Тараса Шевченка, Київ, 2018. URL: scc.knu.ua/upload/iblock/871/dis_Palchuk M.V. new.pdf <i>Джаман В.О.</i> Регіональні системи розселення: демографічний аналіз (на прикладі Західного регіону України): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра геогр. наук; спец. 11.00.02 “Економічна та соціальна географія” / В.О.Джаман. — Київ, 2004. – 32 с.

1	2
Автореферати дисертацій	<i>Лабінська Г.М.</i> Жіноче населення регіону: суспільно-географічні аспекти (на матеріалах Львівської області) / Автореферат кандидатської дисертації. спец. 11.00.02 “Економічна та соціальна географія”. – Львів, 2007. – 20 с.
Електронні ресурси	<i>Галушка З.І.</i> Концепція інтегрованого розвитку міст: необхідність та можливості застосування в Україні / З.І.Галушка, В.О.Соболев // Економіка та управління національним господарством. Вип. 1(69), 2019. – С. 80-85. URL: file:///C:/Users/admin/Downloads/12.pdf (дата звернення: 19 вересня 2020 р.) “Місто-губка”: що роблять в Берліні, щоб зливи не затоплювали місто. URL: https://www.dw.com/uk/a-44831684 (дата звернення: 28 липня 2018 р.)

Підбір джерел студенти мають змогу здійснити також у бібліотеках Львова:

1. Бібліотека географічного факультету: вул. Дорошенка, 41; 38-032-239-46-27;
2. Львівська наукова бібліотека імені Василя Стефаника НАН України: вул. Стефаника, 2; тел. 38-032-236-80-25;
3. Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка: вул. Драгоманова, 17; тел. 38-032-275-60-01;
4. Центральна міська бібліотека ім Лесі Українки: вул. Мулярська, 2а; тел. 39-032-272-05-81.
5. Бібліотека Центру міської історії: вул. акад. Богомольця, 6, тел.: 38-032-275-17-34

Матеріал для дослідження за обраною тематикою рекомендуємо шукати також у наукових періодичних виданнях наукових установ: Серія географія:

- “Вісник Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. Серія: Геологія, географія та геоecологія”; URL: [Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара \(dnu.dp.ua\)](http://Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (dnu.dp.ua))
- “Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Географія”; URL: [Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка – ГЕОГРАФІЯ – Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv – GEOGRAPHY \(knu.ua\)](http://Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка – ГЕОГРАФІЯ – Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv – GEOGRAPHY (knu.ua))
- “Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія: географічна”; URL: [Вісник Львівського університету. Серія географічна \(lnu.edu.ua\)](http://Вісник Львівського університету. Серія географічна (lnu.edu.ua))
- “Вісник Одеського національного університету. Серія: Географічні та геологічні науки”; URL: [Вісник Одеського національного університету. Географічні та геологічні науки \(onu.edu.ua\)](http://Вісник Одеського національного університету. Географічні та геологічні науки (onu.edu.ua))
- “Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна. Серія: Геологія–Географія–Екологія”; URL: [Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, серія "Геологія. Географія. Екологія" \(uran.ua\)](http://Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, серія)
- Електронна бібліотека наукових праць Інституту регіональних досліджень НАН України; URL: [ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долінського НАН України» \(ird.gov.ua\)](http://ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долінського НАН України» (ird.gov.ua))
- “Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: географія”; URL: [Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: географія \(tnpu.edu.ua\)](http://Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: географія (tnpu.edu.ua))

- “Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Географічні науки”; URL: [eVNUUR: Серія "Географічні науки"](#)
- “Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія: Географія”; URL: [Науковий вісник Чернівецького університету : Географія \(geochnu.top\)](#)
- “Український географічний журнал”. Науково-теоретичний журнал НАК України, Інституту географії НАН України та Українського географічного товариства. URL: [Прожурнал | УГЖ \(ukrgeojournal.org.ua\)](#)

Усі перелічені видання володіють власними електронними ресурсами, що полегшує доступ до наявної інформації. Більшість наукових статей, розміщених у наведеному переліку періодичних видань, можна знайти на сайті Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського за електронною адресою <http://www.nbu.gov.ua/>.

Корисні для випускників кафедри географії України вибрані наукові та науково-методичні праці викладачів кафедри географії України:

Наукові й навчально-методичні праці:

1. Байцар А.Л. Географія Криму: Навчально-методичний посібник / А.Л.Байцар. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 358 с. URL: [Baytsar-NEOHRAFIYA-KRYMU-2014-book.pdf \(lnu.edu.ua\)](#)
2. Байцар А.Л. Географія та картографія українських історико-географічних земель (XII ст. – поч. XX ст.). Монографія / А.Л.Байцар. – Львів-Винники, 2023. – 295 с. URL: [Baytsar_2023.pdf \(lnu.edu.ua\)](#)
3. Байцар А.Л. Україна та українці на європейських етнографічних картах. Монографія / А.Л.Байцар. – Львів: ЗУКЦ, 2022. – 328 с. URL: [Baytsar-UKRAYINA-ta-ukraintsi-na-kartakh_book2021.pdf \(lnu.edu.ua\)](#)
4. Байцар А.Л. Фізична географія України: Навчально-методичний посібник / А.Л.Байцар. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 166 с.
5. Байцар А.Л. Крим. Нариси історичної, природничої і суспільної географії: Навчальний посібник / А.Л.Байцар. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 224 с.
6. Данилюк А.Г. Давня архітектура українського села: етнографічний нарис / А.Г.Данилюк. – Київ: Техніка, 2008. – 256 с.
7. Данилюк А.Г. Українські скансени. Історія виникнення, експозиції, проблеми розвитку / А.Г.Данилюк. – Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2006. – 104 с.
8. Данилюк А.Г. Народна архітектура Бойківщини. Житлове будівництво / А.Г.Данилюк. – Львів: НВФ “Українські технології”, 2004. – 168 с.
9. Данилюк А.Г. Історико-культурні туристичні ресурси України. Навчально-методичний посібник / А.Г.Данилюк. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 82 с.
10. Данилюк А.Г. Шляхами України. Етнографічний нарис / А.Г.Данилюк. – Львів: Світ, 2003. – 256 с.
11. Данилюк А.Г. З глини, дерева і соломи. Пам’ятки народної архітектури Західного Поділля / А.Г.Данилюк. – Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2003. – 96 с.
12. Данилюк А.Г. Народна архітектура Волинського Полісся/ А.Г.Данилюк. – Рівне: Волинські обереги, 2002. – 86 с.
13. Данилюк А.Г. Оповіді про експонати Львівського скансену / А.Г.Данилюк. – Львів: Сполом, 2001. – 126 с.

14. Данилюк А.Г. Традиційна архітектура регіонів України: Полісся. Монографія / А.Г.Данилюк. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2001. – 147 с.
15. Данилюк А.Г. Волинь: пам’ятки народної архітектури: Історико-краєзнавчі статті / А.Г.Данилюк. – Луцьк: Надстир’я, 2000. – 100 с.
16. Данилюк А.Г. Скарби народної архітектури Гуцульщини. Етнографічний нарис / А.Г.Данилюк. – Львів: “Логос”, 2000.
17. Данилюк А.Г. Поклонися народному зодчому. Етнографічні нариси про народну архітектуру України / А.Г.Данилюк. – Львів: Монастир Монахів Студійського Уставу. Видавничий відділ “Свічадо”, 1995. – 62 с.
18. Данилюк А.Г. Релікти давнього будівництва / А.Г.Данилюк. – Рівне: Видавництво “Азалия” Рівненської організації Спілки письменників України, 1995. – 80 с.
19. Данилюк А.Г. Українська хата / А.Г.Данилюк. – Київ: Наукова думка, 1991. – 109 с.
20. Дністрянська Н.І. Дуже малі міські поселення Львівської області: суспільно-географічний потенціал та перспективи розвитку: Монографія / Н.І.Дністрянська, М.С.Дністрянський. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 198 с.
21. Дністрянська Н.І. Географія поселень Львівської області / Н.І.Дністрянська, М.С.Дністрянський. – Львів: ВНТЛ, 2001. – 56 с.
22. Дністрянський М.С. Геополітика: Навчальний посібник / М.С.Дністрянський. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 436 с.
23. Дністрянський М.С. Політична географія та геополітика України / М.С.Дністрянський. – Тернопіль: Богдан, 2010. – 344 с.
21. Дністрянський М.С. Етногеографія України. Навчальний посібник / М.С.Дністрянський. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 232 с.
22. Дністрянський М.С. Етнополітична географія України: проблеми теорії, методології, практики / М.С.Дністрянський. – Львів: Літопис, ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 490 с.
23. Дністрянський М.С. Геополітичні доктрини і підходи: критичний аналіз методології / М.С.Дністрянський. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 114 с.
24. Дністрянський М.С. Україна в політико-географічному вимірі / М.С.Дністрянський. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2000. – 310 с.
25. Дністрянський М.С. Кордони України. Територіально-адміністративний устрій / М.С.Дністрянський. – Львів: Світ, 1992. – 144 с.
26. Заставний Ф.Д. Україна. Природа, населення, економіка / Ф.Д.Заставний. – Львів: Априорі, 2011. – 504 с.
27. Заставний Ф.Д. Економічні райони України. Реалії та перспективи / Ф.Д.Заставний. – Львів: Априорі, 2010. – 222 с.
28. Заставний Ф.Д. Проблеми депресивності в Україні (соціально-економічної, екологічної, демографічної): Монографія / Ф.Д.Заставний. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 348 с.
29. Заставний Ф.Д. Всеукраїнський перепис населення 2001 р. (результати, аналіз, оцінка) / Ф.Д.Заставний. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 57 с.
30. Заставний Ф.Д. Демографічні втрати населення України. Голодомори, війни, еміграції / Ф.Д.Заставний. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 130 с.
31. Заставний Ф.Д. Населення України / Ф.Д.Заставний. – Львів: МП “Край”, Товариство української мови імені Тараса Шевченка “Просвіта”, 1993. – 224 с.
32. Заставний Ф.Д. Українські етнічні землі / Ф.Д.Заставний. – Львів: Світ, 1993. – 176 с.
33. Заставний Ф.Д. Східна українська діаспора / Ф.Д.Заставний. – Львів: Світ, 1992. – 176 с.
34. Заставний Ф.Д. Українська діаспора (розселення українців у зарубіжних країнах) / Ф.Д.Заставний. – Львів: Світ, 1991. – 120 с.
35. Зубик А. Українська діаспора: суспільно-географічне дослідження / Андрій Зубик. – Львів: Простір-М, 2019. – 440 с.

36. Ковальчук А.С. Географія релігій в Україні. Монографія / А.С.Ковальчук. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 308 с.
37. Куреляк В. Українці румунської Мараморощини: Монографія / В.Куреляк. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2001. – 184 с.
38. Лабінська Г. Туризм у Криму: сучасний стан, територіальна диференціація, проблеми й перспективи розвитку: монографія / Г. Лабінська, Ю. Шивала. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013 р. – 250 с. URL: [Huvala.indd \(lnu.edu.ua\)](#)
39. Лабінська Г. Топоніміка / Галина Лабінська. Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – 274 с. URL: [Labinska.pdf \(lnu.edu.ua\)](#)
40. Labinska H. Social Changes for the Women of Lviv Oblast / Halyna Labinska // Mapping Difference. The Many Faces of Women in Contemporary Ukraine. Valparaiso University. [Edited and translated by Marian J. Rubchak]. – New York: Berghahn Books, 2015. – P. 226-242. URL: [New Imaginaries: Youthful Reinvention of Ukraine's Cultural Paradigm | BERGHAN BOOKS](#)
41. Лаврук М.М. Гуцули Українських Карпат (етногеографічне дослідження) / М.М.Лаврук. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2005. – 288 с. URL: [geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/гуцули-України.pdf](#)
42. Лаврук М.М. Новомалин у просторі і часі: краєзнавче дослідження волинського села / М.М. Лаврук, А.В. Мельник, М.П. Манько та ін. – Харків: Чайка, 2013. – 744 с.
43. Lozynsky R. Potencjał turystyczny Ukrainy Zachodniej / R.Szczeciński, J.Zinko, R.Lozynsky i in. [Radakcja naukowa A.Jagusiewiczza]. – Warszawa, 2005. – 264 s.
44. Лозинський Р.М. Географія мов в Україні. Навчальний посібник / Р.М.Лозинський. – Львів: Видавництво “ЛІГА Львів”, 2012. – 146 с.
45. Лозинський Р.М. Мовна ситуація в Україні (суспільно-географічний погляд) / Р.М.Лозинський. – Львів, 2008. – 502 с.
46. Лозинський Р.М. Етнічний склад населення Львова (у контексті суспільного розвитку Галичини) / Р.М.Лозинський. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2005. – 358 с.
46. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Географічна освіта і наука: виклики і поступ”, присвяченої 140-річчю географії у Львівському університеті (Україна, м. Львів, 18-20 травня 2023 р.). У 3-ох томах. Львів: Простір-М, 2023.
47. Паньків Н. Населення Українських Карпат / Наталя Паньків. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 248 с.
48. Прищок Н.І. Демографічна ситуація західноукраїнського пограниччя: Монографія. / Н.І.Прищок. – Л.: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 152 с.
49. Склярська О.І. Політико-географічні процеси в Закарпатській і Чернівецькій областях: монографія / О.І.Склярська.– Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 228 с. URL: [Sklyarska.indd \(lnu.edu.ua\)](#)
50. Стецюк О.В. Музезнавство: Навчальний посібник / М.Й.Рутинський, О.В.Стецюк. – Київ: Знання, 2008. – 428 с.
51. Стецюк О.В. Туристичний комплекс Карпатського регіону України: Навчальний посібник / М.Й.Рутинський, О.В.Стецюк. – Чернівці: Книга-XXI, 2008. – 440 с.
52. Сучасні напрямки розвитку географії України: монографія / [за заг. редакцією проф. Лозинського Р.М.]. – Львів, 2022. URL: [Suchasni-napriamky-rozv-heohrafii-Ukrainy-book2022.pdf \(lnu.edu.ua\)](#)

Окремі навчальні матеріали та методичні рекомендації:

1. Байцар А.Л. Методичні вказівки з курсу “Сталий розвиток регіонів, міст і громад в Україні” для студентів-магістрів спеціальності 106 Географія. “Урбаністика, міське планування і сталий просторовий розвиток” / А.Л.Байцар. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2024. – 80 с. URL: [Baytsar-Stalyy-rozvytok-rehioniv-mist-i-hromad-v-Ukraini-2024-book.pdf \(lnu.edu.ua\)](#)

2. Байцар А.Л. Методичні вказівки з курсу “Фізична географія України з дидактикою” / А.Л.Байцар. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2023. – 70 с. URL: [Baytsar-Met-vkazivky-Fiz-heohrafiia-2023.pdf \(lnu.edu.ua\)](#)
3. Дністрянський М.С. Вступ до історичної географії: Цикл лекцій / М.С.Дністрянський. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 44 с.
4. Дністрянський М.С. Конспект лекцій та навчально-методичні матеріали до вивчення спецкурсу “Основи геополітики” / М.С.Дністрянський. — Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 36 с.
5. Зубик А. ГІС в урбаністиці та просторовому плануванні: навчально-методичний посібник для аудиторної та самостійної роботи студентів з курсу “Використання ГІС в урбаністиці та просторовому плануванні” / А.Зубик. Львів, 2021. – 580 с. URL: [geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Zubyk-HIS-v-urbanistytsi-ta-prostorovomu-planuvanni-book.pdf](#)
6. Зубик А. Навчально-методичний посібник для аудиторної та самостійної роботи студентів з курсу “Сучасна географічна наука та освіта (Велика Британія, Німеччина, Франція, США)” / А.Зубик, Р.Лозинський. Львів, 2022. URL: [Zubyk-Lozynskyy-Suchasna-heohr-nauka-1-book-2022.pdf \(lnu.edu.ua\)](#)
7. Лабінська Г.М. Навчальна програма, завдання та методичні вказівки до виконання практичних робіт з курсу “Картографічні методи в географії”/ Г.М. Лабінська. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 24 с. URL: [<4D6963726F736F667420576F7264202D20CCE5F2EEE4E8F7EAE0CAC0D0D2CEC3DOC0D4B2DF2E646F63> \(lnu.edu.ua\)](#)
8. Лабінська Г.М. Топоніміка України. Навчально-методичний посібник / Г.М. Лабінська. – Львів, 2020. – 60 с. URL: [Microsoft Word - Д&D°D°ÑĐ \(lnu.edu.ua\)](#)
9. Лабінська Г. Навчальний посібник: “Завдання до виконання практичних робіт, підготовка до семінарів з курсу “Суспільна географія України” та комплект тестових завдань для студентів географічного факультету стаціонарної форми навчання” / Галина Лабінська. – Львів, 2024 р. – 56 с. URL: [Практична робота № 1 \(lnu.edu.ua\)](#)
10. Лабінська Г. Просторове планування в Україні. Навчально-методичний посібник / Галина Лабінська. – Львів, 2024. – 52 с. URL: [Labinska Prostorove-planuvannia-v-Ukraini-2024.pdf \(lnu.edu.ua\)](#)
11. Лаврук М.М. Загальна методика навчання географії: практичні роботи та індивідуальні дослідження студентів: Навчальний посібник / М.М. Лаврук. – Львів, 2023. – 144 с. URL: [Lavruk Zahaln-met-vykl-heohr-2023-book.pdf \(lnu.edu.ua\)](#)
12. Лаврук М.М. Методика науково-педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник / М.М.Лаврук. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 148 с. URL: [Lavruk-Metolyka.pdf \(lnu.edu.ua\)](#)
13. Лаврук М.М. Методика викладання географії в школі. Програма, завдання для самостійної роботи і методичні вказівки до практичних робіт / М.М.Лаврук. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 64 с.
14. Лаврук М.М. Практикум з методики викладання основ економіки. Методичний посібник для студентів географічного факультету / М.М.Лаврук. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – 64 с.
13. Лозинський Р.М. Методичні рекомендації до написання й оформлення курсової роботи (для студентів III курсу географічного факультету кафедри географії України) / Р.М.Лозинський, О.І.Склярська. – Львів, 2011. – 19 с.
13. Склярська О. І. Медична географія України для середньої школи: методичні вказівки / О.І.Склярська. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2023. - 41 с. URL: [Skliarska-Medychna-heohrafiia-2023-book.pdf \(lnu.edu.ua\)](#)

14. Складська О. І. Методичні рекомендації з курсу “Концепції міського розвитку і просторового планування” / О.І.Складська. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 42 с. URL: [Skliarska-Kontseptsii-miskoho-rozvytku-metod-book.pdf \(lnu.edu.ua\)](#)
15. Складська О. І. Навчально-методичні рекомендації до практично-семінарських занять та самостійної роботи з курсу “Географія міжнародних зв’язків України” / О.І.Складська. – Львів: 2012. - 37 с. URL: [МЕТОДИЧКА-ГЕОГР.-МДЖН-ЗВ.-УКР..pdf \(lnu.edu.ua\)](#)
16. Складська О. І. Текст лекцій зі спецкурсу “Географія міжнародних зв’язків України” / О.І.Складська. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. - 80 с.
17. Стецюк О.В. Навчально-методичні матеріали з курсу “Географія туризму країн Європи” / О.В.Стецюк. – Львів: Фенікс, 2008. - 28 с.

2.5. Оформлення додатків

Додатки розміщують після списку використаних джерел у порядку появи посилань на них у тексті. Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки, проте нумерація сторінок додатків є наскрізною з рештою тексту. У загальний обсяг магістерської роботи додатки не включаються.

Додаток повинен мати заголовок, розміщений вгорі симетрично щодо заданих параметрів тексту на сторінці. Заголовок друкують малими літерами з першої великої. Над заголовком розміщують малими літерами з першої великої літери слово “Додаток...” у правому верхньому куті і велику літеру, що позначає додаток, наприклад, “Додаток А”.

У позначенні додатків використовують послідовно великі літери української абетки, окрім літер: **Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь**.

Цільове призначення додатків полягає у доповненні повноти сприйняття проведеного дослідження. Як правило, у додатках розміщують:

- таблиці вихідної статистичної й зібраної первинної інформації;
- алгоритми проведених обрахунків, у т.ч. сформовані й нормалізовані матриці показників (наприклад, при виконанні багатовимірною й кластерного аналізу);
- анкети проведених соціологічних обстежень;
- ілюстрації допоміжного характеру;
- світлини.

У випадку наявності значного масиву інформації, яку потрібно помістити у додатках, можливий поділ додатків на розділи, підрозділи, пункти і підпункти. Нумерацію у таких випадках виконують у межах кожного додатка відповідно до вимог, наприклад, “Додаток Б.4” — четвертий розділ додатка Б; або “Додаток Б.4.1” — перший підрозділ четвертого розділу додатка Б; або “Додаток В.2.2.3” — третій пункт другого підрозділу другого розділу додатка В.

Рисунки, світлини, таблиці, формули розміщені у додатку, нумерують у межах кожного додатка. Наприклад, “рис. В.1.2” — другий рисунок першого розділу додатка В; “таблиця Д.4” — четверта таблиця додатка Д; “формула (Б.3)” — третя формула додатка Б.

Якщо у додатку розміщена одна ілюстрація, одна таблиця, їх відповідно нумерують. Наприклад, “рис. К.1”; “таблиця В.1”.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти у ЛНУ імені Івана Франка

Академічна доброчесність, згідно Кодексу академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка, є сукупністю етичних принципів та визначених законом правил, якими повинні керуватися учасники освітнього процесу та наукової діяльності під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Порушенням академічної доброчесності вважається: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ’єктивне оцінювання.

Положення про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка є складовою частиною внутрішньої нормативної бази системи забезпечення якості вищої освіти та якості освітньої, наукової, науково-технічної, мистецької та інноваційної діяльності та розроблено з метою підвищення рівня освіти, наукових досліджень, дотримання вимог наукової етики та запобігання академічного плагіату [5].

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти у ЛНУ імені Івана Франка передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації [2].

Усі перелічені вище вимоги до здобувачів вищої освіти у ЛНУ імені Івана Франка мають місце при написанні студентками і студентами магістерської роботи.

З метою перевірки студентських наукових робіт на наявність плагіату ЛНУ імені Івана Франка забезпечує доступ до платформи *Unicheck* [7] з наданням відповідних сервісів. У межах факультетів призначають відповідальних осіб за забезпечення технічної перевірки робіт на наявність плагіату. Організацію процесу такої перевірки у межах своїх підрозділів забезпечують завідувачі кафедр.

Відповідальною за перевірку магістерських, курсових, звітів з практик, статей до університетських видань, монографій, підручників, навчальних посібників є Вчена Рада факультету.

У разі незгоди з результатами перевірки на плагіат автор/-ка (автори) роботи, що проходила процес перевірки мають право на апеляцію [4].

Список використаних джерел

1. Бібліографічний опис у списку використаних джерел. Загальні вимоги і правила складання. СТУ 73.1-02070987.02:2009. URL: [STU_73-02.doc \(live.com\)](#)
2. Кодекс академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка. URL: [Kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-LNU-im.-I.-Franka.pdf](#)
3. Лабінська Г. Методичні рекомендації до написання та основні вимоги до оформлення дипломних робіт для студентів географічного факультету напряму підготовки 7.04010401 “Географія” / Галина Лабінська. – Львів, 2013. – 46 с. URL: [MetodychkaDO-napysannia-dyplomnykh-robit2013.pdf \(lnu.edu.ua\)](#)
4. Лозинський Р.М. Методичні рекомендації до написання й оформлення курсової роботи (для студентів III курсу географічного факультету кафедри географії України) / Р.М.Лозинський, О.І.Склярська. – Львів, 2011. – 19 с.
5. Положення про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка. – Львів, 2019. – 9 с. URL: [reg_academic_virtue.pdf \(lnu.edu.ua\)](#)
6. Шейко В.М. Організація науково-дослідницької діяльності: Підручник / В.М.Шейко, Н.М.Кушнарченко. – Київ: Знання-Прес, 2003. – 295 с.
7. *Unicheck*. Сервіс перевірки на плагіат для найкращих результатів. URL: [Сервіс перевірки на плагіат для студентів та викладачів | Unicheck](#)

Додаток А

Зразок Завдання на виконання магістерської роботи

Львівський національний університет імені Івана Франка

назва вищого навчального закладу

Факультет географічний

Спеціальність географія

Кафедра географії України
«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри _____ /..... /
посада, прізвище та ініціали

«__» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ на магістерську роботу

Олійника Тараса Михайловича

прізвище, ім'я, по батькові

1. Тема дипломної роботи Результативність реформи децентралізації у Івано-Франківській області - _____

затверджена на Вченій раді факультету від “9” травня 2024 р. № 7

2. Термін подання закінченої роботи листопад 2024 р.

3. Вихідні дані до роботи літературні, статистичні, картографічні та Інтернет-джерела, матеріали власних польових досліджень

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань для розробки)

Наукові основи дослідження елементів реформи децентралізації

Порівняльний аналіз територіальних громад Івано-Франківської області

Формування територіальними громадами Івано-Франківської області власної територіальної ідентичності

Проблеми та перспективи функціонування територіальних громад Івано-Франківської області на сучасному етапі

5. Перелік графічного матеріалу Таблиці, діаграми, рисунки.

6. Консультації по роботі з зазначенням розділів, які належать до них

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1.	<i>Прізвище та ініціали консультанта</i>	<i>травень 2023 р.</i>	<i>підпис студента/студентки</i>
2.	—”—	<i>вересень 2024 р.</i>	—”—
3.	—”—	<i>жовтень 2024 р.</i>	—”—
4.	—”—	<i>листопад 2024 р.</i>	—”—
Висновки	—”—	<i>листопад 2024 р.</i>	—”—

7. Дата видачі завдання 20 травня 2023 р.

Керівник/-ця _____
 ✓
 підпис

Завдання прийняв/-ла до виконання _____
 ✓
 підпис

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Номер за / п.	Найменування етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів дипломної роботи	Примітка підпис
1.	<i>Перший розділ</i>	<i>5 вересня 2022 р.</i>	<i>підпис студента/студентки</i>
2.	<i>Другий розділ</i>	<i>25 вересня 2023 р.</i>	—”—
3.	<i>Третій розділ</i>	<i>16 жовтня 2023 р.</i>	—”—
4.	<i>Четвертий розділ</i>	<i>2 листопада 2023 р.</i>	—”—
	<i>Підготовка вступу та висновків</i>	<i>кінець листопада</i>	—”—

Магістр/магістрантка _____
підпис студентка/ки

Керівник/-ця магістерської роботи _____
підпис керівника/-иці

Додаток Б

Зразок оформлення титульної сторінки магістерської роботи

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

_____ (повне найменування назва факультету)

_____ (повна назва кафедри)

Пояснювальна записка

до магістерської (кваліфікаційної) роботи

на тему _____

Виконав/-ла: студент/-ка _____ курсу,
групи _____
напряму підготовки (спеціальності)

_____ (шифр і назва напряму підготовки, спеціальності)

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник/иця _____

_____ (прізвище та ініціали)

Рецензент/-ка _____

_____ (прізвище та ініціали)

Львів - 20__ року

Зразок оформлення змісту магістерської роботи

З М І С Т

	ВСТУП.....	*
РОЗДІЛ 1.	НАЗВА ПЕРШОГО РОЗДІЛУ.....	* ¹
1.1.	Назва першого підрозділу 1 розділу.....	*
1.2.	Назва другого підрозділу 1 розділу.....	*
1. <i>n</i> .	Назва <i>n</i> -го підрозділу 1 розділу.....	*
РОЗДІЛ 2.	НАЗВА ДРУГОГО РОЗДІЛУ.....	*
2.1.	Назва першого підрозділу 2 розділу.....	*
2.2.	Назва другого підрозділу 2 розділу.....	*
2. <i>n</i> .	Назва <i>n</i> -го підрозділу 2 розділу.....	*
РОЗДІЛ 3.	НАЗВА ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ.....	*
3.1.	Назва першого підрозділу 3 розділу.....	*
3.2.	Назва другого підрозділу 3 розділу.....	*
3. <i>n</i> .	Назва <i>n</i> -го підрозділу 3 розділу.....	*
РОЗДІЛ 4.	НАЗВА ЧЕТВЕРТОГО РОЗДІЛУ.....	*
4.1.	Назва першого підрозділу 4 розділу.....	*
4.2.	Назва другого підрозділу 4 розділу.....	*
4. <i>n</i> .	Назва <i>n</i> -го підрозділу 4 розділу.....	*
	ВИСНОВКИ.....	*
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	*
	ДОДАТКИ.....	*

**Приклад оформлення ПЕРЕЛІКУ УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ,
наведених у роботі**

ВВП — валовий внутрішній продукт
ВООЗ — Всесвітня організація охорони здоров'я
ГО — громадська організація
ГП — генеральний план
ГСПТУ — Генеральна схема планування території України
ДН — демографічне навантаження
ЗМІ — засоби масової інформації
ІЛР — індекс людського розвитку
ЛК — людський капітал
МОП — Міжнародна організація праці
МД — містобудівна документація
НЗ — навчальні заклади
НТП — науково-технічний прогрес
ПЗ — план зонування
ПРООН — Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй
ПТС — поняттєво-термінологічна система
РКЦ — Римо-Католицька Церква
РТР — рекреаційно-туристичні ресурси
СГ — суспільна географія
СР — система розселення
ТГ — територіальна громада
ТО — територіальна організація
УАПЦ — Українська Автокефальна Православна Церква
УГКЦ — Українська Греко-Католицька Церква
ППЦУ — Помісна Православна Церква України
ЮНВТО — Всесвітня організація туризму
ЮНЕСКО — Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури

¹ У змісті ставлять тільки початковий номер сторінки, на якій починається розділ, підрозділ.

Додаток E

Зразок оформлення картосхеми у магістерській роботі

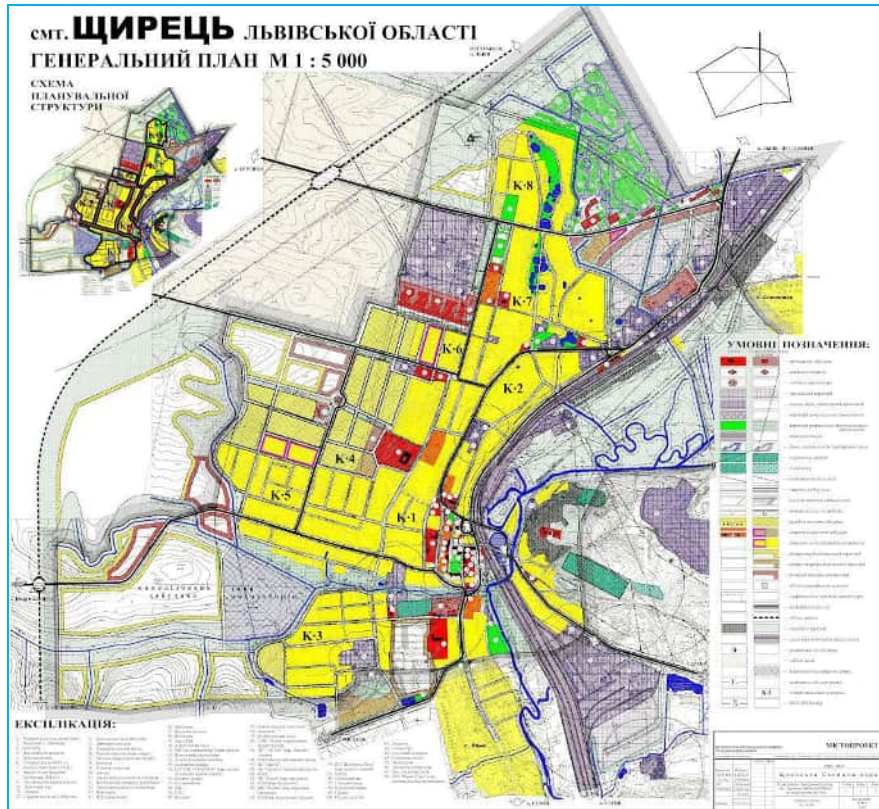

Рис. п. Генеральний план селища Щирець, затверджений у 2010 році